

**Vabariigi Valitsuse määruse „Vabariigi Valitsuse 25. mai 2023. a
määruse nr 53 „Kaitseministeeriumi põhimäärus“ muutmise“ eelnõu
SELETUSKIRI**

1. Sissejuhatus

1.1. Sisukokkuvõte

Muudatus tuleneb Kaitseministeeriumi valitsemisala reformist, mille eesmärk on suurendada valitsemisala sisemist tõhusust ja ennekõike vabastada Kaitsevägi mittesõjalistest ülesannetest. Seekord reform keskendub ressursihalduse valdkonnale, puudutades finantsjuhtimist ja materjaliarvestust. Reformi tulemusena vabastatakse Kaitsevägi suures mahus ressursiarvestuse, finantsplaneerimise ning materjalimajanduse tööülesannete osas, mida on võimalik ellu viia valitsemisala tsiviilametite poolt.

Reformi tulemusel liigub Kaitseministeeriumisse ka Kaitseressursside Ameti ning Eesti Sõjamuuseum- kindral Laidoneri muuseumi finantsjuhtimine ning osa Kaitseväe seniseid ostujuhte liigub Riigi Kaitseinvesteeringute Keskusesse.

Tahes rakendada sisulisi uuendusi planeerimises, tuleb nende jõustamiseks muuta Kaitseministeeriumi valitsemisalas struktuure, rolle ja vastutust. Ressursiarvestuse -ja finantsplaneerimisega hakkab keskselt tegelema Kaitseministeerium, kasutades efektiivsuse suurendamiseks rohkem automaatset mudeldamist ja välja arendatud infosüsteeme.

Seetõttu muudetakse Vabariigi Valitsuse määrusega „Vabariigi Valitsuse 25. mai 2023. a määruse nr 53 „Kaitseministeeriumi põhimäärus“ muutmise“ Kaitseministeeriumi osakondi ja nende põhiülesandeid. Luuakse kaitse-eelarve osakond ja kaotatakse riigikaitseliste infosüsteemide osakond.

Määruse jõustumine alates 01.03.2024 annab aluse reformi järk-järguliseks elluviimiseks, võimaldades piisava aja asutuste vahel liikuvate inimeste asjakohaseks ja õigeaegseks kaasamiseks.

1.2. Eelnõu ettevalmistaja

Eelnõu ja seletuskirja on koostanud Kaitseministeeriumi õigusosakonna nõunik Katrin Soom (katrin.soom@kaitseministeerium.ee). Eelnõu normitehnilise ekspertiisi on teinud Kaitseministeeriumi õigusosakonna õigusloome nõunik Marion Saarna-Kukk (Marion.Saarna-Kukk@kaitseministeerium.ee). Eelnõu ja seletuskirja on keeleliselt toimetanud Luisa Tõlkebüroo eesti keele vanemtoimetaja Helen Noormägi (helen.noormagi@luisa.ee).

1.3. Märkused

Eelnõu ei ole seotud Vabariigi Valitsuse tegevusplaaniga ega mõne muu menetluses oleva eelnõuga.

Eelnõu koostamisel ei ole tellitud uuringuid ega analüüse, kuid on kaardistatud valitsemisala asjakohaste teenistujate rolle, protsesse ja tööaja kasutust.

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu koosneb kahest paragrahvist.

Eelnõu § 1 punktiga 1 muudetakse määruse § 11 lõike 3 punkti 5 ning täpsustatakse ja täiendatakse riigikaitse planeerimise osakonna ülesandeid. Riigikaitse planeerimise osakond korraldab ja koordineerib valitsemisala strateegilist planeerimist, suunab hanke- ja taristupoliitikat, koordineerib kaitsealase välisrahastuse poliitikat ning korraldab Eesti osalemist NATO võimeplaneerimises, suunab planeerimise ja juhtimisinfoga seotud infosüsteemide arendamist.

Riigikaitse planeerimise osakonna koosseisu liigub riigikaitsealiste infosüsteemide osakonna koosseis ja nende ülesanded. Riigikaitsealiste infosüsteemide põhifookus oli seni planeerimiseks vajalike infosüsteemide väljatöötamisel ja arendamisel. Praeguseks on infosüsteemide arendamine jõudnud piisava küpsustasemeni, et edasine arendamine on mõistlikum juba tihedas koostöös otseselt planeerimise eest vastutavate isikutega riigikaitse planeerimise osakonnas, et keskenduda saaks detailsetele nüanssidele ja protsesside edasisele parendamisele.

Eelnõu § 1 punktiga 2 tunnistatakse kehtetuks määruse § 11 lõike 3 punkt 6. Kaitseministeeriumi koosseisu kuulub enne eelnõu jõustumist riigikaitsealiste infosüsteemide osakond, mille põhiülesanne on suunata ja koordineerida planeerimise, kaitsevalmiduse ning eelarvega seotud infosüsteemide arendamist, kujundada valitsemisala andmehalduse põhimõtteid ning toetada juhtimisinfo kättesaadavust. Kuivõrd riigikaitsealiste infosüsteemide osakond juba enne eelnõu jõustumist toetab ja teeb riigikaitseplaneerimise osakonnaga tihedat koostööd oma välja arendatud süsteemide ning automatiseeritud mudelitega, siis need kaks osakonda omavahel liidetakse. Osakonna nimetuseks jääb riigikaitseplaneerimise osakond millesse viiakse üle kõik riigikaitsealiste infosüsteemide osakonna teenistujad. Muudatus puudutab nelja teenistujat.

Eelnõu § 1 punktiga 3 täiendatakse määruse § 11 lõiget 3 punktiga 13, mille kohaselt luuakse Kaitseministeeriumisse kaitse-eelarve osakond. Nimetatud uus osakond korraldab ja koordineerib valitsemisala eelarvega seotud protsesse.

Kaitse-eelarve osakonda tuuakse üle Kaitseressursside Ameti finantsistid, samuti tuuakse osakonda üle Kaitseväge finantsistid. Muudatus puudutab ligikaudu kahtekümmend viite teenistujat. Suurt osa valitsemisala puudutava finantsjuhtimise ja –teeninduse konsolideerimine loob eelduse finantsvaldkonna protsesside lihtsustamiseks ja edasiseks automatiseerimiseks. Samuti aitab see ellu viia valitsemisala planeerimist ühtsetel alustel ning seeläbi paraneb finantsteenuse kvaliteet ja pikemas perspektiivis väheneb ka finantsteenust osutavate teenistujate koguarv. Eesmärk on, et valitsemisalas asutuste jaoks finantsteenuse kvaliteet ei halvene ent asutused vabanevad ühe spetsiifilise tugiteenuse omamisest.

Eelnõu §-s 2 sätestatakse jõustumise aeg, mis on 1.märts 2024.

3. Määruse vastavus Euroopa Liidu õigusele

Määrus ei ole seotud Euroopa Liidu õigusega.

4. Määruse mõjud

Määrus aitab kaasa Kaitseministeeriumi valitsemisalas suurendada valitsemisala sisemist tõhusust ja ennekõike vabastada Kaitseväge mittesõjalistest ülesannetest. Ressursiplaneerimise reformi tulemusena vabastatakse Kaitseväge suures mahus ressursiarvestusest,

materjalimajanduse poliitikakujundusest ja finantsplaneerimisest, mis tuuakse üle Kaitseministeeriumisse.

Määrusel ei ole sotsiaalset, sealhulgas demograafilist mõju, mõju riigi julgeolekule ja välissuhetele, mõju majandusele, mõju elu- ja looduskeskkonnale ega mõju regionaalarengule.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamisega korraldatakse osaliselt ümber eelnimetatud osakondade töö.

Määruse rakendamine ei too kaasa lisakulu ega -tulu riigieelarvele.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 1. märtsil 2024. a.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Määruse eelnõu esitatakse kooskõlastamiseks Riigikantseleile, Justiitsministeeriumile ja Rahandusministeeriumile ning arvamuse avaldamiseks Kaitsevæele.